

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo
E-post: postmottak@fkf.dep.no

10.august 2011

Høringssvar til rapporten ”Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen – areal til begjær”

Vi viser til høring om ”Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen – areal til begjær” - rapport fra et ekspertutvalg (Arealutvalget) oppnevnt av Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) og oversender her vårt svar.

WWF mener utvalget har gjort et grundig arbeid og rapporten viser med all tydelighet nødvendigheten av at konkrete tiltak må på plass snarest for å forbedre oppdrettsnæringen. Rapporten foreslår 25 tiltak for å løse ulike utfordringer knyttet til oppdrett. WWF har valgt å gi en innledende kommentar til høringen, samt presentere vårt syn på de 25 tiltakene før vi gir en avsluttende kommentar.

Den samlede effekten av tiltakene

Det er mange insentiver for å drive langsiktig bærekraftig for næringen, da økonomisk bærekraft går hånd-i-hånd med miljømessig bærekraft. Oppdrettsnæringen har vokst formidabelt de siste årene, og da det ikke er tatt nok hensyn til miljøpåvirkningene under denne veksten, så haster det med å få på plass tiltak og insentiver for å få næringen til drive bærekraftig også i et kortsiktig perspektiv. Det er dagens problemer som må løses raskt og det er avgjørende at frem til dette er på plass så er det ikke rom for vekst i næringen.

I Regjeringens bærekraftstrategi fra april 2009 legges det vekt på fem hovedområder der oppdrettsindustrien påvirker miljøet, samt at det knyttes mål til hvert av disse for en framtidig havbruksnæring. Disse inkluderer: genetisk påvirkning og rømming, sykdom (medberegnede parasitter), forurensing og utslipp, arealbruk og bruken av fôr. WWF deler Regjeringens syn på at disse fem problemområdene er de viktigste for å sikre en bærekraftig havbruksnæring i Norge. WWF mener fremdeles at det er avgjørende at tydelige og målbare indikatorer for bærekraftsmålene fra strategien må komme på plass før det tildeles flere konsesjoner eller maksimalt tillat biomasse økes. Et av hovedproblemene for Regjeringen er at ting går for sakte og viljen til å sette i gang tiltak tar for lang tid. Det er viktig å igangsette utredninger og utvikle rapporter for tiltak, men dette arbeidet tar for lang tid. Arealutvalgets rapport er derfor et viktig

bidrag for å kunne operasjonalisere bærekraftskriteriene, men det er viktig at FKD ser på helheten når de behandler rapporten. Det er de 25 tiltakene som samlet vil endre industrien, ikke bare ett og ett.

Flere av tiltakene som blir presentert er gode forslag som kan være med på å løse utfordringene til næringen. Noen av tiltakene er enkle å gjennomføre, mens andre krever en omstilling av hele næringen. Det er likevel svært viktig å understreke at et tiltak alene ikke vil bedre industrien eller løse noen av de største utfordringene. Det er totalsummen som kan bidra til at vi får en oppdrettsnæring som har mindre påvirkning på miljøet og bedre lønnsomhet for næringen. WWF mener at Arealutvalget har foreslått en mengde positive tiltak, men WWF er usikre på om det vil utgjøre noen forskjell hvis en ikke ser på totalbelastningen og at en bare iverksetter noen av tiltakene. Det er også alarmerende at utvalget trekker frem de store manglene på kunnskap og at en likevel har tillatt vekst i næringen de siste årene. Dette viser at Regjeringen bryter med Naturmangfoldlovens § 8 (kunnskapsgrunnlaget), § 9 (føre-var-prinsippet) og § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning) hvis en tillater videre vekst i oppdrettsnæringen. WWF forventer derfor at Regjeringen ikke vil tillate videre vekst før en har på plass kunnskapen om den samlede belastningen oppdrettsnæringen har på miljøet.

WWFs kommentarer til tiltakene:

10.1. Etablere strømkatalog for hele kysten og fjordene

- **WWF støtter tiltaket.** En nasjonal strømkatalog er av avgjørende betydning for å forstå hvordan parasitter og sykdommer spres og evt. påvirker vill fisk og det lokale økosystemet. Strømkatalogen kan være et nyttig verktøy for å bestemme hvor oppdrettsanlegg bør ligge langs kysten for å ha minst mulig påvirkning på villaks og sjørret.

10.2. Utrede pålegg til næringen om å gjøre hydrografiske observasjoner

- **WWF støtter tiltaket.** Dette gjøres til en viss grad i dag, men dataene som innsamles er ikke detaljerte nok. Å systematisere hydrografiske observasjoner gir muligheten til å forhindre havari av oppdrettsanlegg ved at en velger plasseringer som er mest mulig optimale for anleggene.

10.3. Kartlegge kystsonen

- **WWF støtter tiltaket.** Kunnskapen om kystsonen til Norge er, som utvalget påpeker, fremdeles svært mangelfull. Samtidig så har forvaltningen lagt til rette for en formidabel vekst av oppdrettsnæringen i de samme områdene. Det bør derfor være åpenbart at kystsonen må kartlegges slik at man får oversikt over hvilke områder som er egnet for oppdrett og hvilke som ikke er egnet. I dag er det stadig uenigheter om den faktiske påvirkningen som

oppdrettsnæringen har på miljøet. Dette skyldes blant annet mangel på data å sammenligne med.

WWF støtter forslaget om at Mareano-programmet kan utføre målingene og WWF forventer at Mareano-programmet får bevilget ekstra penger over Statsbudsjettet for 2012 for å starte dette arbeidet. Å kartlegge kystsonen er ikke bare viktig i forhold til oppdrettsnæringen, en slik kartlegging vil føre til at vi får mer kunnskap om de lokale økosystemene langs kysten. Dette kan bidra positivt til å bevare naturmangfoldet i havet og bidra til en føre-var tilnærming og bærekraftig utnyttelse av arealene langs kysten uansett hvilken næringsvirksomhet som finner sted.

10.4. Produksjonsområder med egne utsettssoner koordinert utsett og brakklegging

- **WWF støtter tiltaket.** Tanken bak produksjonsområder med synkronisert utsett og brakklegging er blant annet å bidra til en bedre lusesituasjon og minske smittepresset av sykdommer generelt. Brakklegging og ingen transport av levende fisk mellom de ulike produksjonsområdene kan bidra svært positivt til å forhindre spredning av sykdommer og parasitter. Tiltaket fører med seg store utfordringer og det er avgjørende at tiltakene 10.1 til 10.3 må være på plass før en bestemmer de geografiske grensene til et produksjonsområde og etablerer såkalte branngater mellom de ulike områdene. Utvalget foreslår 23 produksjonsområder, men mye tilsier at dette blir for mange områder hvis tanken er å optimalisere bærekraftig drift. Dette er fordi strømforholdene langs norskekysten gjør at parasitter og sykdommer kan spres utenfor produksjonsområdene. 23 produksjonsområder som går på tvers av fylkes- og kommunegrenser kan i tillegg føre til administrative utfordringer. Hvis formålet med produksjonssonene er en bærekraftig oppdrettsnæring, så er det viktig at dette blir det som avgjør grensene. Det bør ikke være hensynet til alle oppdretterne eller ønske om vekst som avgjør størrelsen på områdene. Hvis en har noen få store produksjonsområder, kan også de områdene lettere koordineres av sektormyndighetene. Utvalget viser til de 23 områdene som kysten ble delt inn i forbindelse med vurdering av egnede områder for tildeling av nye tillatelser i 2009 og mener at større produksjonsområder ikke er gjennomførbart med hensyn til at alle oppdrettselskaper skal ha mulighet til produksjon innen tilstrekkelig antall produksjonsområder. WWF-Norge tviler på at det er forvaltningens mandat å ivareta den økonomiske driften til oppdrettselskaper. Ved å ta hensyn til oppdrettsnæringen blir de foreslåtte utsettssonene for små til å ha ønsket effekt. Dette er også påpekt av faginstusjonene tidligere.

Koordinert brakklegging er et riktig tiltak, men også lengden på brakkleggingstiden vil være avgjørende for om det er et vellykket tiltak. WWF ber myndighetene bestemme lengden på brakkleggingstiden ut ifra miljøfaglige tilrådninger. Koordinert utsetting kan ha en større negativ påvirkning på miljøet. Et koordinert utsett kan gi et høyere press på miljøet enn hvis en fordeler utsettet over en tidsperiode i samme område.

10.5. Prosess for opprettelse av produksjonsområder og utsettssoner

- **WWF støtter tiltaket.** Det er viktig å komme i gang med dette arbeidet så snart som mulig og aktuelle faginstanser må prioritere dette arbeidet. WWF mener at det må settes av ekstra bevilgninger til dette arbeidet over Statsbudsjettet for 2012.

10.6. Lokalisering, saksbehandling, flytting, samlokalisering og samdrift

- **WWF støtter tiltaket.** Det er svært viktig at oppdrettsnæringen samarbeider og koordinerer tettere i produksjonen av laks. Dette er en forutsetning for at tiltak 10.4 skal bli vellykket. Videre så mener WWF at det er av hensynet til miljøet at en skal pålegge flytting av et oppdrettsanlegg.

10.7. Lokalteter til bruk under krise- og sykdomssituasjoner

- **WWF støtter tiltaket delvis.** Kriselokaliteter kan være en god ide, samtidig som det kan bety en ekstra belastning for miljøet. Hvis en skal ha kriselokaliteter, så må det være i områder som det er miljømessig forsvarlig å bruke. I tillegg er det viktig at bruken av kriselokaliteter ikke brukes istedenfor å bruke tiltak som utslaktning, brakklegging og mindre produksjonsvolum, som ofte vil være de meste egnede tiltakene for å håndtere krisesituasjoner.

10.8. Oppheve laksetildelingsforskriften § 34, den såkalte ”4—6 regelen”

- **WWF støtter tiltaket.** Den såkalte 4-6 regelen faller bort når en gjennomfører den nødvendige omstruktureringen av oppdrettsnæringen.

10.9. Endret beregning og statistikkføring av tap i oppdrett

- **WWF støtter tiltaket.** Det er svært viktig med en korrekt oppfatning av hvilke tap som finnes i oppdrettsnæringen, dette for å kunne arbeide mer målrettet mot å løse de problemene. Det er en stor andel av svinnet eller tapet i oppdrettsnæringen som defineres som andre årsaker/tellefeil. WWF mener at det er uakseptabelt at en ikke har et system som kan avdekke mer spesifikt hva tapene er. Tellenøyaktigheten er heller ikke i dag 100 prosent og for å få en reell oversikt over tap, og hva tapene skyldes som for eksempel rømming, så må det stilles strengere krav til telling av fisken. Kategorien andre årsaker bør spesifiseres, da en fisk ikke bare kan forsvinne. Et tiltak for å intensivere arbeidet med svinnproblematikken kan være å offentliggjøre tapet til hvert enkelt selskap på samme måte som rømmingstilfeller blir i dag.

10.10. Plikt til å rapportere hvor settefisken kom fra

- **WWF støtter tiltaket.** Overskriften til dette tiltaket er ikke korrekt, da det allerede er et krav om å journalføre hvilket settefiskanlegg som fisken kommer fra. Forslaget kommer fordi myndighetene ikke har en systematisk oversikt over settefisken, fordi journalføringen ikke inngår inn i den månedlige datarapporteringen til myndighetene. I tillegg mener utvalget at en mer systematisk rapportering vil bidra til at myndighetene kan få en lettere oversikt over dårlig smoltkvalitet og rømt fisk. WWF støtter dette tiltaket, men mener at bakgrunnen for forslaget ikke

rettferdiggjør at dette er en oppgave for myndighetene å ta tak i. Det bør være oppdretterne selv som tar ansvar for de problemstillingene som utvalget løfter frem. Dette kan løses ved andre tiltak som å ha en grense for maksimalt tillatt svinn, individmerking av settefisk, og en offentliggjøring av hvor mye svinn hvert oppdrettsselskap har.

10.11. Handlingsregler — viktig verktøy for god samfunnsstyring

- **WWF støtter tiltaket.** Ved å etablere felles handlingsregler for hele oppdrettsnæringen vil alle aktører må forholde seg til de samme reglene. Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening (FHL) presenterte ulike tiltak ovenfor fiskeri- og kystministeren 5. april 2011 som stemmer godt overens med de foreslåtte handlingsreglene som utvalget fremlegger. Men FHL sine tiltak er kun frivillig og det er derfor svært viktig med nasjonale handlingsregler som hele næringen må forholde til. Nasjonale handlingsregler gjør også at en kan ha sanksjoner ovenfor næringen når de bryter reglene, dette er ikke tilfelle ved FHL sin tiltaksplan. Hensikten med handlingsreglene er å operasjonalisere bærekraft og dette er svært viktig å få plass. Det er samtidig en politisk avveining hvor stort fotavtrykk næringen skal få lov til sette. WWF mener at miljømyndighetene må være ansvarlig for å sette disse grensene.

10.12. Handlingsregel for regional justering av MTB og adgang til miljøbegrunnet flytting

- **WWF støtter ikke forslaget slik som det er beskrevet.** Tanken bak en justering av MTB i forhold til at det ikke drives bærekraftig er en riktig tankegang, men løsningen kan ikke være å flytte den tilsvarende biomassen til andre områder som ikke har problemer. I rapporten trekkes tap i produksjonen frem som et ikke privat anliggende for den enkelte oppdretter. Dette er i og for seg riktig, men det kan være ulike grunner til høy dødelighet som ikke er direkte knyttet til bærekraft. Det er svært viktig å få på plass et rapporteringssystem, jf tiltak 10.9, som vil synliggjøre hvorfor den enkelte oppdretter har høy dødelighet.

WWF mener også at adgang til miljøbegrunnet flytting ikke er den riktige måten å få bukt med dødelighetsproblemet på, eller å få næringen til å ta bærekraft på alvor. Hvis næringen har mulighet til å flytte produksjonen sin, gir ikke dette et riktig insentiv for å drive bærekraftig. Hvis en oppdretter har mulighet til å flytte sin produksjon etter han har drevet ikke bærekraftig i et område, hva tilsier at oppdretteren skal gjøre dette i neste område? Så lenge en ikke har på plass kunnskapen (identifisert i tiltak 10.1 til 10.3) og bærekraftskriteriene for hva det økologiske systemet tåler av mengde oppdrettsfisk i havet, så er det ikke miljømessig forsvarlig å flytte MTB til et område som har vist god miljøtilstand. Det kan være at det er mengden fisk i et område som er problemet og ikke måten det drives på. Det er viktig at en sanksjonerer de som ikke driver bærekraftig og ikke dem som driver bærekraftig.

Utvalget har fremmet en rekke andre tiltak som skal styrke det kollektive ansvaret i et produksjonsområde og WWF ser det som mer hensiktsmessig å få dette på plass sammen med økt kontroll/tilsyn, fremfor en regional justering av MTB. I dag offentliggjøres det hvilke selskap som har rømming og dette har bidratt til et økt fokus på en ikke vil bli identifisert med rømming. Hvis en kan gjøre det samme med dødelighetstall, så får en et insentiv til å bli bedre. Se kommentarene til tiltak 10.9 og 10.10.

10.13. Prinsipp for utvikling av handlingsregel for å redusere lusepress på villaks og sjørret

- **WWF støtter tiltaket delvis.** Det er svært viktig at en får på plass indikator for hvor mye lakselus man skal godta. Men det som er viktig er å få på plass en luseindikator for villfisk, da det i første omgang villfisk som får problemer ved lusepåslag og ikke oppdrettsfisk. Det finnes flere virkemidler for å bekjempe lakselusproblemet per dags dato, men disse blir ikke tatt godt nok i bruk. Mattilsynet må bevilges mer penger over Statsbudsjettet for 2012 for å sikre en bedre overvåking av anleggene og muligheten til å treffe tiltak før skaden har skjedd. Etablering av produksjonsområder er sett som et av flere tiltak som kan bidra til å redusere lusepresset på villfisk. Dette forutsetter at områdene blir store nok og at en kjenner til strømforholdene, jf. tiltak 10.1 og 10.4.

WWF støtter utvalgets forslag om at det skal rapporteres antall voksne hunnlus på lokalitetsnivå og ikke gjennomsnittlig nivå av lus. Det er viktig at Mattilsynets tiltak blir iverksatt mot enkeltmerder som har for mange kjønnsmodne lus.

10.14. Etablering av handlingsregel for å sikre villaks mot genetisk påvirkning fra rømt laks

-**WWF støtter ikke tiltaket slik det foreligger.** Regjeringen har fastlagt at en skal null rømminger og at rømt oppdrettslaks ikke skal ha en varig genetisk endring på villaksen. Rømming fortsetter å være et stort problem i Norge på tross av disse målene. For å løse utfordringen med rømming trengs det ikke første og fremst en kollektiv sanksjonering, men muligheter til å straffe den enkelte oppdretter. Dette er ikke enkelt å gjøre i dag, siden det ikke er pålagt å merke fisken. Sporing av hver enkelt fisk vil gjøre det lettere å sanksjonere det skyldige anlegget samt at en kan ilegge oppdretterne et økonomisk ansvar. WWF mener at merking av fisk må bli en nasjonal forskrift og ikke bare et frivillig tiltak som FHL har forpliktet seg til (jf. kommentar til 10.11).

10.15. Ingen nye tillatelser eller økning av MTB før produksjonsområder er etablert

- **WWF støtter tiltaket.** Regjeringen har fastslått at vekst i oppdrettsnæringen skal skje innenfor bærekraftige rammer. I Regjeringens bærekraftsstrategi som kom april 2009 ble det presentert 5 bærekraftsmål og at vekst skal skje innen for gitte bærekraftskriterier. Disse kriteriene er fremdeles ikke på plass, og man kan derfor ikke ha vekst før dette arbeidet er på plass. Det må også lages en plan for evaluering av hvilken effekt bærekraftskriteriene eller drift i et produksjonsområde har på miljøet før en kan tillate videre vekst.

10.16. Friere etablering av lukkede anlegg i sjø

- **WWF støtter tiltaket.** Lukkede anlegg i sjø er en del av teknologiutviklingen i oppdrettsnæringen som det er viktig å bygge videre på. Friere etablering vil bidra til dette arbeidet. WWF ber i tillegg om at det utarbeides forskrifter som sikrer at etablering og drift av

lukkede anlegg skjer på en forsvarlig måte. Regjeringen må også se på forskrifter og regler innenfor eksisterende regelverk for akvakultur som kan være til hinder for optimal drift av anlegg. Etablering av lukkede anlegg kan også medføre nye påvirkninger på miljøet og dette viser igjen viktigheten av å få på plass tiltak 10.1 til 10.3, da denne kunnskapen må brukes som grunnlag for hvor lukkede anlegg skal plasseres langs kysten.

10.17. Oppheve grensen på 250 gram for settefisk — friere etablering av akvakultur på land

- **WWF støtter tiltaket.** WWF viser til innsendt høringsbrev av 1.mars 2011 til FGD. WWF understreker igjen viktigheten av å se på miljøutfordringene som kan komme ved produksjon av settefisk opp til 1 kg for settefisk, som bruken av vann, utslipp av næringsalter og rømming.

10.18. Forsterket miljøovervåking av store lokaliteter og grupper av lokaliteter

- **WWF støtter tiltaket.** Det er viktig at den kumulative effekten av oppdrettsindustrien måles grundig og mer detaljert enn dagens MOM-C-undersøkelse. Som utvalget påpeker i rapporten finnes det ikke i dag en metode som er egnet til å måle påvirkningen på dyp hardbunn. Dette er en stor svakhet da flere og flere av dagens oppdrettsanlegg ligger over hardbunn og bunnskråninger. WWF ber Regjeringen prioritere å utvikle en metode som måler effekten av oppdrettsanlegg som ligger over hardbunn. Ved å få på plass tiltakene 10.1 til 10.3 så vil dette også kunne bidra til at en lettere kan definere hva som bør miljøovervåkes.

10.19. Prioritere søknader om etablering eller utvidelse av settefiskanlegg

- **WWF støtter tiltaket delvis.** Dette tiltaket kommer som en følge av at en ikke ønsker transport av smolt mellom de ulike produksjonsområdene eller over de såkalte branngatene. Utvalget ber derfor om at søknader om etablering eller utvidelse av settefiskanlegg prioriteres for å sørge for at en ikke underdekning av smoltproduksjon i hver enkelt produksjonsområde. WWF er enig at en ikke skal ha transport av smolt mellom de ulike produksjonsområdene og at hvert område skal være selvforsynt med smolt. Det er likevel vært viktig at alle sektormyndigheter er involvert i etableringen/utvidelsen av settefiskanlegg, slik at en tar hensyn til det berørte miljøet. Saksbehandlingstiden må ikke gå på bekostning av miljøet og alle involverte faginstanser og sektormyndigheter må være involvert i prosessen. Nye settefiskanlegg kan ha en vesentlig mindre påvirkning på miljøet og det bør stilles krav til at nye settefiskanlegg må være resirkuleringsanlegg.

10.20. Anbefaling til næringen om organisering av felles tiltak

- **WWF støtter tiltaket.** Det er viktig næringen organiserer seg rundt fellestiltak. Oppdrettsnæringen har i dag ikke en felles beredskapsorganisering slik for eksempel oljeindustrien har. Utvalget trekker frem Norsk Oljevernforening For Operatørselskap (NOFO) som en modell for organisering. NOFO ivaretar operatørselskapenes oljevernberedskap knyttet til leting etter og produksjon av olje og gass, og har som formål å administrere og vedlikeholde

en beredskap som inkluderer personell, utstyr og fartøy mot akutt forurensing, og disponerer omfattende oljevernressurser. Videre så skal disse ressursene redusere miljøskade ved eventuelle oljeutslipp fra petroleumsvirksomheten, sammen med statlige og kommunale ressurser. WWF mener at NOFO flere ganger har vist viktigheten av en felles organisering og ber myndighetene vurdere om denne modellen kan brukes på oppdrettsnæringen. I tillegg vil en slik organisering være med på klargjøre sektormyndighetenes ansvar i de ulike produksjonsområdene.

10.21. Statlige forventninger til akvakultur i regionale og kommunale planer

- **WWF støtter tiltaket.** WWF mener at de statlige forventninger til akvakultur i regionale og kommunale planer må bygge på Regjeringens bærekraftsstrategi fra april 2009. Bærekraftsstrategien fastslår at oppdrettsnæringen skal foregå innenfor bærekraftige rammer og at det skal legges 5 bærekraftskriterier til grunn. Det er av avgjørende betydning at statens forventninger gjenspeiler Regjeringens bærekraftsmål.

10.22. Pilotplaner for bærekraftig akvakultur i utvalgte områder

- **WWF støtter tiltaket delvis.** Dette tiltaket kommer som en følge av de andre tiltakene som er lansert av utvalget. Pilotprosjektene skal se på områder hvor det trengs omstrukturering, WWF mener at en bærekraftig oppdrettsindustri i Norge avhenger av flere faktorer. Skissen for pilotplaner som skisseres i utvalgets rapport beskriver hvordan all planlegging av akvakultur bør foregå. Det vektlegges behov for samkjøring mellom ulike myndigheter, kartlegging av kunnskap, forhold mellom lover og forskrifter etc. Hvis det er tilfellet at forvaltningen i dag ikke innehar denne kunnskapen når de gir akvakulturtillatelser, så kan ikke Regjeringen gi nye tillatelser før dette er på plass.

10.23. Utarbeiding av veileder for planlegging av akvakultur

- **WWF støtter tiltaket delvis.** Dette tiltaket gir kun mening hvis tiltak 10.1 til 10.3 gjennomføres. Å ha en veileder kan være nyttig, men utvalgets forslag til veileder retter seg mot lokal planlegging av akvakultur. Flere av tiltakene som utvalget foreslår innebærer at en får på plass en omstrukturering av næringen og produksjonsområder som går på tvers av kommune- og fylkesgrenser. WWF mener det derfor bør være myndighetens ansvar å koordinere de ulike sektormyndighetene for å sikre en bærekraftig oppdrettsnæring.

10.24. Evaluering av eiendomsskatteordningen etter at produksjonsområder er etablert

- **WWF støtter tiltaket.** Hvis oppdrettsnæringen skal være en næring for Distrikts-Norge er det viktig at kommunene langs kysten sitter igjen med en økonomisk gevinst.

10.25. Forskningsbehov

- **WWF støtter tiltaket.** Det vil alltid være behov for mer kunnskap for å kunne utvikle en næring og minimere fotavtrykket på miljøet. Det er allerede en god del forskning i Norge som har

betydning for oppdrett. Forskningen bør ta utgangspunkt i Regjeringens bærekraftskriterier da dette vil gi retningslinjer til forskningsinstitusjonene. Når det gjelder forskning på økologiske effekter av lakseoppdrett, så er dette et veldig viktig område. Men dette kan gjøres ved å få i gang tiltak 10.1 til 10.3 som vil gi et godt grunnlag for å forstå de lokale økosystemene. Dette grunnlaget kan da igjen brukes til å settes i sammenligning med steder hvor det finnes oppdrett. Det trekkes frem at det kun er en til tre store fjorder igjen i Norge som ikke er vernet eller har oppdrett. Før en kan igangsette noe som helst før- og etterstudie i en slik fjord, må en ha på plass den nødvendige økologiske kunnskapen om fjorden. Dette betyr at tiltak 10.1 til 10.3 må være på plass før en i det hele tatt kan vurdere en slik studie.

WWF mener i tillegg at myndighetene ikke kan bruke mangel på kunnskap eller for lite forskning som et hinder for å sette i gang tiltak.

Ikke rom for vekst i oppdrettsnæringen

Det er viktig at Regjeringen gjennomfører de tiltakene som trengs for å endre oppdrettsnæringen og ikke vektlegger at tiltakene kan være økonomisk dyre å gjennomføre. Hvis Regjeringen virkelig har et ønske om å endre oppdrettsnæringen, så er det nettopp nå en må gjennomføre dette arbeidet. Norsk laksenæring har aldri hatt en bedre lønnsomhet, samtidig som det er store rom for forbedringer i industriens lønnsomhet. Dette kan illustreres ved det store svinnet i næringen. WWF mener at de samfunnsøkonomiske konsekvensene ved å ikke gjennomføre tiltakene og omstrukturere næringen vil bli mye større i fremtiden, enn hva det koster i dag å gjennomføre endringene. Det er vanskelig å se at dette er en næring for fremtiden hvis en ikke innfører nye tiltak for å bedre miljøsituasjonen.

I tillegg til de utfordringer som er nevnt i rapporten står oppdrettsnæringen ovenfor andre miljøproblemer som klimaendringer, økt press på ville fiskebestander brukt til fiskefôr samt mangelfull kunnskap om effekter av næringssalter. WWF mener den samlede totalbelastningen krever en føre-var forvaltning av oppdrettsnæringen og krever at kunnskapen om totalbelastningen er på plass før en tillater videre vekst i oppdrettsnæringen.

Vennlig hilsen
for WWF-Norge

Karoline Andaur
leder havmiljøprogrammet

kandaur@wwf.no